

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW – MATEMATYKA

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z matematyki

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z matematyki polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej i wynikających z realizowanego w danym oddziale programu nauczania.
2. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z matematyki, określonych w podstawie programowej i wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych oraz o warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
3. Nauczyciel indywidualizuje pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych i dostosowuje wymagania edukacyjne odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
4. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z matematyki oraz ustaleniu śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z tych zajęć. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się w terminie określonym w statucie szkoły. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z matematyki w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z tych zajęć.
5. Wymagania edukacyjne na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z matematyki określa się w następujący sposób:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w pełni opanował wiedzę i umiejętności wynikające z podstawy programowej i realizowanego w danym oddziale programu nauczania, czyli:

- biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych w ramach programu danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe;
- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania;
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania;
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach matematycznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności wynikające z podstawy programowej i realizowanego przez nauczyciela programu nauczania oraz potrafi:

- biegle wykonywać obliczenia;
- samodzielnie rozwiązywać zadania;
- wykazywać się znajomością definicji i twierdzeń oraz umiejętnością ich zastosowania w zadaniach;
- posługiwać się poprawnym językiem matematycznym;
- samodzielnie zdobywać wiedzę;
- przeprowadzać rozmaite rozumowania dedukcyjne.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który dobrze opanował wiadomości i umiejętności wynikające z podstawy programowej i realizowanego przez nauczyciela programu nauczania oraz potrafi:

- samodzielnie rozwiązywać typowe zadania;
- wykazać się znajomością i rozumieniem poznanych pojęć, twierdzeń, algorytmów;
- posługiwać się językiem matematycznym, który może zawierać jedynie nieliczne błędy i potknięcia;
- sprawnie wykonywać obliczenia;
- przeprowadzać proste rozumowania dedukcyjne.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej i realizowanego przez nauczyciela programu nauczania, ale:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem poznanych pojęć i algorytmów;
- stosuje poznane wzory i twierdzenia w rozwiązywaniu typowych zadań;
- wykonuje obliczenia i przekształcenia matematyczne.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danych zajęć edukacyjnych w ciągu dalszej nauki, podejmuje próby rozwiązania zadań lub przy pomocy nauczyciela rozwiązuje typowe zadania, a także potrafi:

- samodzielnie wykonać zadania o niewielkim stopniu trudności;
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć oraz algorytmów,
- operować najprostszymi obiektami abstrakcyjnymi (liczbami, zbiorami, zmiennymi, zbudowanymi z nich wyrażeniami).

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową i określonych w realizowanym programie nauczania, a braki te uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z danych zajęć edukacyjnych a także:

- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć, algorytmów, twierdzeń;
- nie potrafi wykonywać najprostszych obliczeń;
- nie potrafi wykonywać najprostszych zadań nawet z pomocą nauczyciela.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia i kryteria oceniania z matematyki

1. Forma sprawdzenia wiadomości i umiejętności może być ustna lub pisemna, poszczególne formy mają różne wagi. Pomiar osiągnięć uczniów może mieć następujące formy:

Forma	Waga
Finał międzyszkolnego konkursu matematycznego	10
Ukończenie Studium Talent	8
Udział w konkursie matematycznym	3
Sprawdzian	5
Poprawa sprawdzianu	5
Sprawdzian frekwencyjny	5
Prezentacja multimedialna	3
Projekt uczniowski	3-5
Kartkówka	2
Poprawa kartkówki	2
Odpowiedź ustna	2
Aktywność	2
Praca na lekcji	2
Praca w grupach	1
Zadanie domowe	1
Inne (np. referat, zestaw zadań maturalnych)	1-3

2. Nauczyciel może odstąpić od którejś z form oceniania, jeśli w danym oddziale nie widzi potrzeby jej stosowania.
3. W przypadku przejścia na pracę zdalną obowiązują formy sprawdzania wiadomości i umiejętności wymienione w punkcie II.1.

III. Ustalanie ocen bieżących, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z matematyki

A. Oceny bieżące

1. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

2. W każdym semestrze nauczyciel jest zobowiązany do systematycznego oceniania i ustalenia, co najmniej trzech ocen bieżących, zróżnicowanych co do formy.

Oceny bieżące z matematyki są wystawiane według następującej skali procentowej:

Ocena		Skala
1	niedostateczna	poniżej 45%
2	dopuszczająca	od 45% ale poniżej 60%
3	dostateczna	od 60% ale poniżej 75%
4	dobra	od 75% ale poniżej 90%
5	bardzo dobra	od 90% ale poniżej 100%
6	celująca	100%

3. Przy ocenach bieżących dopuszcza się stosowanie znaków plus i minus.
4. Dopuszcza się stosowanie następujących wpisów w elektronicznym dzienniku lekcyjnym:

0, nb	uczeń nieobecny na sprawdzianie, kartkówce lub innej formie sprawdzania wiedzy/umiejętności
np	uczeń nieprzygotowany do lekcji
bz	brak zadania domowego

5. Z ogólnoszkolnych testów diagnozujących i próbnych egzaminów maturalnych nauczyciel wystawia ocenę kształtującą.
6. Sprawdzian ma formę pisemną, trwa od 45 do 90 minut i odbywa się w terminie uzgodnionym z nauczycielem, jest zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Krótsze formy sprawdzania wiadomości i umiejętności mogą być niezapowiedziane.
7. Uczeń ma obowiązek przystąpienia do sprawdzianu, kartkówki i każdej innej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności wyznaczonej przez nauczyciela w danym oddziale.
8. Uczeń nieobecny na wyznaczonej przez nauczyciela formie sprawdzania wiadomości i umiejętności z powodu choroby lub innego zdarzenia losowego, otrzymuje wpis „0” (zero) lub nb, co oznacza nieobecność ucznia na wyznaczonej formie sprawdzania wiadomości i umiejętności.
9. Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu lub kartkówki ma obowiązek napisać zaległy sprawdzian lub kartkówkę. W przypadku innej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności nauczyciel podejmuje decyzję o ponownym przystąpieniu do danej formy.
- W przypadku kartkówki uczeń może być rozliczony ze znajomości materiału niezwłocznie po przybyciu do szkoły. W wyjątkowych przypadkach (np. dłuższa choroba, udział w wymianie młodzieży, reprezentowanie szkoły w konkursie) nauczyciel może uzgodnić z uczniem inny termin napisania zaległej kartkówki.
  - W przypadku sprawdzianu uczeń musi go napisać w terminie do dwóch tygodni od ustania przyczyny nieobecności w szkole i powrotu do szkoły. Jeśli uczeń nie napisze zaległej pracy w wymaganym terminie, wówczas nauczyciel sam wyznacza nowy termin bez uprzedzania o tym ucznia. Jest to kolejna lekcja po upływie umówionego

terminu, na której uczeń jest obecny.

- W przypadku innej niż sprawdzian i kartkówka formy sprawdzania wiadomości i umiejętności obowiązują zasady jak w przypadku sprawdzianu.

11. Uczeń, który napisał sprawdzian na ocenę niedostateczną ma obowiązek przystąpić do poprawy w terminie do dwóch tygodni od daty otrzymania oceny ze sprawdzianu. Jeżeli uczeń nie zgłosi się na poprawę w wyznaczonym terminie z powodu innego niż przynajmniej 3 dniowa choroba, traci prawo do poprawy. W szczególnych przypadkach nauczyciel może ponownie zezwolić na przystąpienie do poprawy i wyznaczyć nowy termin poprawy.
12. W przypadku zbyt częstego lub notorycznego opuszczania przez ucznia danych zajęć edukacyjnych, nauczyciel może przeprowadzić sprawdzian frekwencyjny przed wystawieniem oceny śródrocznej lub rocznej, obejmujący zrealizowany materiał z semestru, w którym frekwencja ucznia wynosiła poniżej 75%. Termin sprawdzianu nauczyciel uczący w danym oddziale ustala z uczniem, który będzie go pisał, jednak nie później niż na dwa tygodnie przed klasyfikacją. Nauczyciel ustala zakres materiału indywidualnie dla ucznia, biorąc pod uwagę zrealizowany na lekcjach zakres materiału oraz nieobecności ucznia na lekcjach. Jeśli uczeń nie przystąpił do sprawdzianu frekwencyjnego w wyznaczonym terminie, ma obowiązek napisać go na najbliższej lekcji, na której jest obecny.
13. Niesamodzielna praca ucznia podczas jakiegokolwiek formy sprawdzania wiedzy i umiejętności skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy.
14. Uczeń ma obowiązek być przygotowany do lekcji tzn. przynosić na lekcje wymagane przez nauczyciela pomoce naukowe oraz prowadzić zeszyt przedmiotowy. W zeszycie uczeń jest zobowiązany prowadzić notatki z lekcji oraz zamieszczać rozwiązanie zadania domowego.
15. W trakcie semestru uczeń może dwa razy zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Nie dotyczy ono zapowiadanych sprawdzianów i kartkówek. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie do lekcji w formie pisemnej przed rozpoczęciem zajęć. Nieprzygotowanie obejmuje brak zadania domowego i odpowiedź ustną.
16. Za brak pracy domowej w przypadku, gdy uczeń nie zgłosił nieprzygotowania, w dzienniku elektronicznym Librus uczeń otrzymuje wpis bz (brak zadania).
17. Uczeń, który był nieobecny na ostatniej lekcji/lekcjach ma obowiązek uzupełnić wszystkie braki wynikające z jego nieobecności i być przygotowanym do lekcji.

B. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne

1. Ustalenie ocen klasyfikacyjnych przeprowadza się na podstawie ocen bieżących uzyskanych przez ucznia ze sprawdzianów, kartkówek, odpowiedzi ustnych oraz innych form aktywności podlegających ocenie w danym semestrze/roku szkolnym. Średnia ważona ocen jest jednym z elementów branych pod uwagę podczas wystawiania oceny klasyfikacyjnej.
2. Warunkiem koniecznym uzyskania pozytywnej oceny klasyfikacyjnej jest otrzymanie pozytywnych ocen ze wskazanych przez nauczyciela sprawdzianów.
3. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej rocznej bierze się pod uwagę wyniki klasyfikacji śródrocznej.

4. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, nauczyciel w miarę możliwości stwarza uczniowi szansę uzupełnienia braków.
5. Nauczyciel w porozumieniu z uczniem ustala tryb i czas poprawy śródrocznej niedostatecznej oceny klasyfikacyjnej. Uczeń jest zobowiązany poprawić całość lub część materiału realizowanego w pierwszy semestrze, w formie pisemnej, w terminie do końca lutego danego roku szkolnego. W wyjątkowych sytuacjach termin może zostać przedłużony.
6. Uczeń, który nie poprawił śródrocznej niedostatecznej oceny klasyfikacyjnej, a w drugim semestrze wykazał znaczne postępy w nauce, ma możliwość ponownej poprawy tej oceny w pierwszym tygodniu czerwca.
7. W przypadku, gdy w oddziale jest dwóch nauczycieli uczących, śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna jest przez nich ustalana wspólnie.

IV. Warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z matematyki

1. Propozycja oceny rocznej jest konsekwencją ocen bieżących uzyskanych przez ucznia ze sprawdzianów, kartkówek, odpowiedzi ustnych oraz innych form aktywności podlegających ocenie w trakcie trwania roku szkolnego. W przypadku oceny rocznej nauczyciel bierze również pod uwagę ocenę za pierwszy semestr.
2. Uczeń za pośrednictwem dziennika elektronicznego zgłasza nauczycielowi chęć uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej nie później niż 3 dni robocze po wystawieniu proponowanych rocznych ocen klasyfikacyjnych.
3. Uczeń może uzyskać wyższą (o jeden stopień) niż przewidywana ocenę roczną z matematyki. Nauczyciel rozpatruje sprawę każdego ucznia indywidualnie w zależności od ocen bieżących ucznia, jego frekwencji, systematyczności, zaangażowania i aktywności na lekcjach matematyki. Wymagane jest przystąpienie ucznia do poprawy wszystkich wskazanych przez nauczyciela form sprawdzenia wiadomości i umiejętności w wyznaczonym przez niego terminie, 100% usprawiedliwionych nieobecności, jak również systematyczność, zaangażowanie i aktywność na lekcjach.
4. Jeśli nauczyciel zdecyduje o możliwości uzyskania przez ucznia oceny rocznej wyższej niż przewidywana, wówczas określa formę i zakres materiału oraz wyznacza termin poprawy. Nauczyciel może wymagać od ucznia zaliczenia całości lub części materiału realizowanego w danym roku szkolnym, na co najmniej taką ocenę, o jaką ubiega się uczeń.

V. Egzamin poprawkowy z matematyki

1. Po klasyfikacji rocznej uczeń, któremu przysługuje prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego w sesji poprawkowej, otrzymuje od nauczyciela uczącego zakres wiadomości

i umiejętności obowiązujących go na egzaminie.

2. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej i ustnej. Zadania na egzamin ustala nauczyciel prowadzący zajęcia z matematyki zgodnie ze zrealizowanym zakresem podstawy programowej i programu nauczania w danej klasie, w danym roku szkolnym. Obie części egzaminu punktowane są oddzielnie, a ocena końcowa wynika z sumy uzyskanych punktów.
3. Ocena z egzaminu poprawkowego jest wystawiana na podstawie skali procentowej przedstawionej w punkcie III.A.3.

VI. Egzamin klasyfikacyjny z matematyki

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w okresie, za który prowadzona jest klasyfikacja.
2. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.
3. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Na wniosek ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności lub na wniosek jego rodziców rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
4. Egzamin klasyfikacyjny składa się z części pisemnej i ustnej. Zadania na egzamin proponuje nauczyciel prowadzący zajęcia z matematyki zgodnie ze zrealizowanym zakresem podstawy programowej i programu nauczania w danej klasie w semestrze, w którym uczeń został nieklasyfikowany. Obie części egzaminu punktowane są oddzielnie, a ocena końcowa wynika z sumy uzyskanych punktów.
5. Ocena z egzaminu klasyfikacyjnego jest wystawiana na podstawie skali procentowej przedstawionej w punkcie III.A.3.

VII. Uzasadnianie ocen i udostępnianie prac

1. Nauczyciel uzasadnia każdą ustaloną ocenę, podając na pracy pisemnej ucznia kryteria oceniania w formie punktowej (liczba uzyskanych punktów za poszczególne zadanie i za całość) bądź opisowej, a w przypadku odpowiedzi ustnej podaje uzasadnienie po zakończeniu odpowiedzi ucznia.
2. Sprawdzone i ocenione prace ucznia są udostępniane uczniowi w czasie zajęć edukacyjnych, a jego rodzicom podczas zebrań informacyjnych lub konsultacji. Nauczyciel wskazuje prace, które mogą być zatrzymane przez uczniów. Pozostałe prace uczeń przekazuje nauczycielowi najpóźniej do końca trwającej lekcji.